ମଲ୍ଲାଗୋରୀ ସୁଆଙ୍ଗ

ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡିତ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ
ଏବଂ ଶ୍ରୀଚ ଦ୍ୱାର
ଶ୍ରୀରାମ ଚରଣ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ସୁଦ୍ରବାର ପ୍ରକାଶିତ ।

CALCUTTA.
PRINTED AND PUBLISHED BY SARAT CH. ROY AT THE
ANGLO-SANSKRIT PRESS, 51 SANKARITOLA,
1920.

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।

ମୁକ୍ତାଗୋରୀ ସୁଆଙ୍ଗ ।

ପ୍ରସ୍ତାବନା ।

ଜୟଦେବ ଶ୍ରୀ ଭକ୍ତଜନ ଜୀବନ ଧନ । ଦୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡକାରୀ ହୃଦୟ ରଞ୍ଜନ । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଯଶୋଦା ଦେବୀ ପ୍ରାଣଧନ । ପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣବ୍ରହ୍ମ କୃଷ୍ଣ ସନାତନ ।୨। ଗୋକୁଳ କୁଞ୍ଜ ଲତାରେ ଶ୍ୟାମ ମୋହନ । ମହିମାକୁ ନ ଜାଣନ୍ତି ଧାତା ପଞ୍ଚାନନ ।୩। ଭକ୍ତଗଣ ବାଞ୍ଛାକଳ୍ପ ତୁମ୍ଭେ ତୁଣୀବେଶ । ସହସ୍ର ବଦନେ ବର୍ଣ୍ଣି ନ ପାରିଲେ ଶେଷ ।୪। ଭଗବତ୍ଭାବରେ ଗୋପେ ଥିଲ ଯେବେ କୃଷ୍ଣ । ସେ ଲୀଳାକୁ ଭାବି ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଲଇ ମୋହିତ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଦ୍ୟ ଦେଖିଲ ଅନେକ ବାଞ୍ଛାରିତ । ଉତ୍ସବରି ପଦକୁ ଦେଲୁ ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି ।୬। ଏବେ କହେ ମୁକ୍ତାଗଣେ ପୈମ୍ନଙ୍କ ଅଭୋଗ୍ୟ । ସମସ୍ତ ବାସୁଦେବଙ୍କୁ ସୁଧନ୍ୟ ଏହାରେ । ମହାପ୍ରଭୁ ଗୋପେ ଦେଖେ ଭଲେ ମୁକ୍ତାଙ୍କୁ । ସେ ନିଷ୍ଠ ରୂପ ଅଙ୍ଗେ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଭୁମୁଠାକୁ ।୮। ଗୁଣ ମୁନିମାନେ କରେ ନଭଲ ସରଣୀ । ଶ୍ରୀ ହରିକୁ ଯେ ପ୍ରାଣନାଥ ଶୁଖିଲ ଲବୁଣି । ଗୋ-ଗୋଷ୍ଠକୁ ଦଦା ଭଲେ ଗୋପ ସୁତ ସଙ୍ଗେ । ଭୂଷି ସଖୀଙ୍କରେ କୁଶୀ କେଉଁବାଟ ରଙ୍ଗେ ।୧୦। ସୁଦାମାକୁ ଭକ୍ତ ଦେଖାଠାରୁ ମୁକ୍ତା ଅଣ । ଅତି ଯମୁନାକୂଳରେ ଭବିବା ଗୋପଣ ।୧୧। ସୁଦାମ ମାଧବଙ୍କୁ ଧାଆ ଭବିବାକୁ ଲାଗି । ଜନଙ୍କ ଭବନ୍ତି ମୁକ୍ତା ଅଣି ଯତୁନରେ ।୧୨। ଦେବପ୍ରତ୍ୟେଣ ଭକ୍ତ ଦ୍ୱାର ପଞ୍ଚଲବ ଫଳ । ଗୋବସ୍ତ୍ରା ସହ ଜୁଗଣ ରୈତିଲ୍ଲେ ଅଭ୍ୟୁଲ ।୧୨। ଜାଣି କୁସୁମ ଦ୍ରୁମବଳେ ସଖୀଙ୍କରି ଯେତେ । ଅସଙ୍ଖ୍ୟ ହୈନାହି ଥରଲେ ଗୋଧ ନାରେ । ଅପମାନ ପାଇ ଭଳ ସବନେ ଯୋଗିଲେ ।୧୩। ସୁଧି ଅଳ୍ପ କାଳେ ମୁକ୍ତା ଭଣ୍ଡାରେ ରଖେଣ ବାହ୍ରୁ ସୁରୀ ମାୟାବଳେ

ହୋଇଲେ ନନ୍ଦନ । କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଦେଖି ରସି ଯାଉଛନ୍ତି । ୧୩।
ସୁଖି ରାଧାଙ୍କ ସଙ୍କେତ ହେଲ କୁଞ୍ଜବନ । କହୁଁ କୁଞ୍ଜର ବେଶରେ
ଲୁଚି ଗୋପୀଗଣ। ସଙ୍କେତ କୁଞ୍ଜକୁ ଯାଇ ନ ଦେଖି ରାଧାଙ୍କୁ ।
ଶୂନ୍ୟବାଣୀ ସୁଖି ଛୁଟି ବଂଶୀକୁପବନ୍କୁ । ସଖୀଙ୍କୁ ପଦକମଳରେ ହେଲେ
ଏକମେଳ । ଲୀଳାଲୀବ ଦୁର୍ଗାଲବ ସୁଧିକା ସକଳ । ଅତ ଅନାଓ
ଛଳଭୂ ଭରଣକୁ ଧ୍ୟାୟି । ଅଚ୍ଛେଦ ମୁର୍ଜପଣ୍ଡଳ ଗୀତରେ ଦଉଳ ।

ନବ ବାହାଦବାଲ ।

ବାହୁଲ ହୋଇଲେ ନବ ବ୍ରଜଭୁବନ ନଦେଲ ଭ୍ର । ଯାହା ସମିଲେ
କଉନ୍ତି ଅନନ୍ତେ ଲୁନ ଗୋବିନ୍ଦ । ପଦ ।

ଧରିଛନ୍ତି ବେଦ ବାଜ । ଗୁଲ୍ଲିଛନ୍ତି ଛିଛମୋଲ । ଶ୍ୟୁମ ବଠାଲୁ
ଲୋଲ । ସାଲ ହୋଇଣ ଅନନ୍ତ । ମସ୍ତକେ ପଗଡ଼ିମାନେ । ବଲବଲ
ଗୋଦେବ ବର୍ଣ୍ଣେ । ଗଲେ ଲମ୍ଭେ ସୁନାମୁଖା ନ ଜାଣନ୍ତି ଦୁଃଖ ଛନ୍ଦ ॥
ପୀତ ଛିଦ୍ରେବ ବହନ । ଧୂଲେ କଲନ୍ତି ଗମନ । ଦେଖନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠକେ
ସୁଲ ଶୃଙ୍ଗଳି ଅଲଲେ ଲଦ୍ର । ୩ । ଛଳଭୂ ଭଲଣ ଧ୍ୟାୟି । ଗଣ୍ଡାଲ
ମହାନ୍ତି କହି । ଯାହାଙ୍କ ସମିଲେ ଛଦେଳ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀପୂର୍ଣ୍ଣାନନ୍ଦ । ୪ ।

ନବ ଲୀଳା ।

ବୋଲୁଛନ୍ତି ଦେବଦାସ ସୁଣ ସୁଜନଗଣ । ଦେଖ ଛେଳେ ଅନନ୍ତରେ
ଭିକ୍ଷଭଣ ଜନ । ୧ । ମୋ ବାଲକ ଭଲାଇବ ନାହିଁ ଆନନ୍ଦ ।
ସବଦା କାର୍ଯେ୍ୟ ଛପୁ ଛୁ ବାଳକ କୁମର । ୨ । ସଦା ଛେଲ ନ
ମାଲିଣ ଗୋଲଲକୁ ଯା'ଏ । ଗୋପକୁଳ ମେଳେ ଛଦେ୍ୟ ଗୋରେଖଲ
ଗଉଏ । ୩ । ରଜନୀରେ ହେଲେ ବେଳେ ଅଜଣ ଦୁଦନ । ଗୋବେଦ-
ଭନ ବଦଳ ହେଇ ବାବା ଧ୍ୟାନସଳ । ୪ । କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
କରେ ମୁଁ ଏକ ନ ଜାଣ । ପିଲ ବେଲୁ ଦେଖେ ଭୁଞ୍ଜ କାଳେ ଗୋ

ରହିଲା ॥ ୬ । ଏପରି ଶୁଣିଲା ଭଲେ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞେ ଭଣେ ଫକୀର ମହାନ୍ତି । ୭ ।

ଧୁଣୀ ବାହାରିବାର । ସନ୍ଧ୍ୟାସରେ ଗାଇବାକୁ ହୁଏ ।

ବାହାରି ବେଳେ ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଶିର୍ଷାଣ ଦେ । ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନରତି ସୁଲକ୍ଷଣି ସୁକୁମାର ହେ । ଘୋଷା ।

ଶିଖଣ୍ଡି ପିତାମ୍ବର ନୂପୁର ଶୋଭେ ଚରଣ ହେ । ବାହୁଁ ରେ ବାଜେ ବେଣୁ ନ ଛୁଏ ଭଙ୍ଗୀ ଠାକୁର ଦେ । ୧ । ଗଳେ ଦୃଶଶ ହାର ଶୋଭେ ସ ମନୋହର ଦେ । ଶ୍ରବଣରେ ଲଳିତ ଭାଷ ମନୋଜ୍ଞ କରେ ଭୂଷିତ ହେ । ୨ । ବେଶ କଲେ ବାହି ଭୂଷି ଅଙ୍ଗରେ ଅଳୁ ଲଗ ହେ । ଅଙ୍ଗ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀସୁନ୍ଦରୀ ମନରେ ଭରି ଦେଖନ୍ତି ହେ । ୩ । ସଖୀରେ ବାଳ ଗଣ ଶୋଭିରେ ନନ୍ଦ ନୃପତି ହେ । ବୋଲେ ଫକୀର ମହାନ୍ତି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣ ଧରି ହେ । ୪ ।

ଢାଲ ଅଟିବାର ଗୀତ ।

ଭବ ଭାବେ ବାଳେ ଦୂଅନ୍ତ ଲୋ । ବନ୍ଧୁ ଯାଉଥିଲି ସୁଅଣ୍ଡ ଲୋ । ନନ୍ଦଲାଲା ପାଇଁ ପ୍ରାଣେ ମୁଁ ଛୁଇଲାଇଁ ସଙ୍ଗୁ ମୁଁ ଅଣିଲ ବାହାର ଲୋ । ଅଖାଳ ଗ୍ରାମର ଭୂଷିବାସ ସାଭ ବେଶ୍ରବ ନୂଳିନ୍ତ ଭାହାର ଲୋ । ମୋ ନାମ ମଧୁଅ ଭଲ ମୋ ଯାତୁଅ । ଦ୍ୱିଥଅ ନାମଟି ଭାଣିର ଲୋ ନନ୍ଦଲାଲା ପାରେ ଭଲ ହବରେ । ଚିତ୍ତର ଗୁଣ ମୋ ଭୁଲାଇ ହୋ ।

ପଦଲ ।

ଢାଲ ବୋଲଇ ଶୁଣନ୍ତି ମନ ଛନ ଛନ । ଢ ବାଇଦ୍ରେଣ ଏବେ ଭାବ ଦେଲ ମୋତେ । ଭଙ୍ଗିଲ ଭୂଳ ଚିତ୍ତଳ ॥ ତୁମ୍ଭେ ରୂପହୁଁ ମୁଁ ଭୁଲି ରହିଲ । ଆବ ତୁମ୍ଭ ଦେଲ ଅନ୍ଧ ॥ ଭଣ ଢ ଅବେଶ । ଭଣଥି

ଅନୁଶଂ । ସଙ୍ଗତା ଅଟେ ଅସ୍ଥିର । ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞେ ଫକୀର ଚରଣ ।
ମୁକ୍ତିର ଅଟେ ଅଛିର ॥

ନବ ଗୋପୀଙ୍କି ଉଠାଇବା ।

ଅଜରେ କୃଷ୍ଣ ବୋଲିଲେ ଶୁଣରେ ହୁଅସ୍ତ । ଗୋପୀଗଣଙ୍କୁ ଘ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଣ ଭାଜିବନ୍ତୁ ।୧। ଲଳିତା ବିଶାଖା ଚିତ୍ରା ଇନ୍ଦୁ ଚମ୍ପେ- ଲତା । ସୁଦେବୀ ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ସୁରଙ୍ଗ ସା ଭଦ୍ରାନନା ।୨। ଶ୍ରୀମତୀ ମନ୍ଦିରେ ଅଛ ସେତେକ ଭାମିନୀ । ଯାଇ ଶୀଘ୍ରେ ତୁମ୍ଭ ତାଙ୍କୁ ଆସ ଘେନି ଯେଉ ।୩। ତାହାରୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କ କହିଲେ ବୃନ୍ଦେ ନୟନ । ଶୁଣିଲ ଆଦେଶ ଅଣିଲେ ବୃନ୍ଦାବନାଗଣ ।୪। ଶୁଣି ବାଣୀ ଯାଇ ଗୋପୀମାନଙ୍କ ଭାଷଇ । ଭଣେ ଫକୀର ଚରଣ ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ।୫।

ସ୍ୱାମ ଗୋପୀଙ୍କି ଭାଷିବା ।

ଭାବୁଛନ୍ତି ବଣ୍ଣଧାର । ଆସ ଗୋପନାସ୍ତୁ । ହେଁ ଗୋପ ଗୋପ । ଶୁଭ ବେଳ ହୋଇ । କୃଷ୍ଣ କହିବେ ଶ୍ରୀହରି । ଶ୍ରୀନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ । ଜଗତ ଜୀବନ । ବଲଣରେ ଡକାଇ ।୬।

ଗୋପୀଙ୍କ ବାହାରିବା ଗୀତ ।

ଭଣେ ଭଣେ ବ୍ରଜବାଲୀ ଚଳଣ ଭଣ । ଅଙ୍କେ ଭଦ୍ରାବତୀ ଲୁଚଦଣ୍ଡି ଗୋପ । ଗୀତନେଣୀ ଶିରୋବସ୍ତ୍ର ହେଁବାର ଗନ୍ଧ ହୁଣ । ଶୀନନ୍ଦନାଙ୍କ ଦଣ୍ଡି ଲଳନ ବେଣନ୍ତ । ଭଣେ ସାଥିଙ୍କର ଗ୍ରାହ୍ୟ । ତୁବାରେ ମୁକୁତା ଫୁଲ । ଗୋକୁଳ ମନ ମୋହିବ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବା ସହ । ବସ୍ତ୍ର କୁଞ୍ଚନ ବେଣି । ସକଳେ ଶୋଭା ବସ୍ତୁଟି । ଭଣା ଭଣା- ଭାଙ୍ଗି କହେ ଫକୀର ଚରଣ ।୪।

ଶ୍ରୀଜିଉ ଚନ୍ଦନ ଯାତ୍ରା ଆଦିରେ ବୋଲିବା ।

ବାଦ୍ୟ ରାଗ ପ୍ରଶଂସା ଗୀତ ।

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଶ୍ରୀଜିଉ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଧନ୍ୟ ଚନ୍ଦନଭୂଷଣ । ଧନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ-ବନ୍ଧୁ କେତେକ ଭକ୍ତଜନେ ଧନେ ବୈଷ୍ଣବ ସଦାଜନ । ଘୋଷା ।

ବଳ୍ଲଭ ପାଣ୍ଡାଙ୍କ ଦର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଜ ଭକ୍ତ ଦ୍ୱାରସମ୍ମୁଖରେ । -ବରସ ପ୍ରଭୁ ଶୁଣି ଭାଷ ଯାଏ କେହୁ ବନ୍ଧୁ ଦୈଖ ଜଗତେ । ଧନ୍ୟ ମୋହନାଙ୍କ କେବେ ସୁଶୋଭିତ ଶୁଭ ଭୂଷଣ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମେ । ମୋ ଭାଗେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଯାଉଅଛୁ ଲାଗ ଧର୍ମେ । ପୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେ-ଖର ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳେ ଦିଜ ସଙ୍ଗୁ ଷ ଦଳେ ଅସଙ୍ଖ୍ୟ । ଭୂଯାବଳେ ଦଶ ଦିଶିରେ ସତେଜ ଭାଗେ ଫାଲ୍ଗୁନ ଯତ୍ନାଙ୍କ ।

—●—

ମୋହିନୀଙ୍କର ଗୀତ ।

ସମୋହନଙ୍କ ବଳଭ ପ୍ରବସୀତଦେଶ ଥିଲେ । ପ୍ରବେଶ କୋଇଲେ ଗାଧ ଜଗଲ ସମିରେ ॥ ଜଗ ଭୁଣିଣି ଆନନ୍ଦେ ବଳଭ ସୁଛନ୍ଦ । ନୃତ୍ୟ କନ୍ଦରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଳି ଠାରେ ଛନ୍ଦ । ମୋହିନୀ ବଚନେ କୋଶ କୋଇ ଜଗନାଥ । ଭଲାଇ ଭଲାଇ ବୋଲି ଦେବେ ଭକ୍ତବୃନ୍ଦ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାହାଘରିବା ଗୀତ । ସଦା ଚନ୍ଦ୍ରଯଶ ବୁଲେ ।

ଜଗଦର କେତେ ଦଳେ ରେ ଛାଇଲେ ଭଲା । ଦୁଃ ଭଲରେ ବୁଲେଇ ଗଣ ଭଲେ ଭୁଜା । ଭଲଦେ ଲହୁ ଭଠାଇ । ଭକ୍ତଥାଉ ଦାନ୍ତ ଦାନ୍ତ । ପିନ୍ଧ ପିତାମ୍ବର ବାଳେ ଲୁଟେ ଘାଇବାନା । ସଖୀରେ ଭଗ୍ନ ଭାବଲ । ଭେଦ କେତେ ସଞ୍ଜ ଲ । ଭକ୍ତିପ୍ରୟଙ୍କ ଭୂଷଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଭଣା ॥ ସଜ୍ଜସ୍ୟାମ ଦରଶନେ । ଯାଇ ଭୁଲଇ ବଚନେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଶୁ ଫାଲ୍ଗୁନ ଭଲାଇ ଭଜନା । ୧ ।

———

ବୀଣା ।

ଦେଖ ଦେଖ ଗୋପନାରୀ । ଅଇଲେଣି ହରି । ଛନ୍ଦୁଗ ବାଉଁଶ ବାଇଞ୍ଚ ମାଇଁଅ । ବଇଶର୍ଣେ ହେବ ଭରି । ୧ । ଶେ ଇଷ୍ଟ ମୁଖ ଭଲ୍ଲୁବା ଦୃଶ୍ୟ । ଏତ୍ରୁଜ ଭୁବନ ଘିର । ୨ ।

ଗୋପୀମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିବା ।

ବ୍ରଜଙ୍ଗନାଗଣେ ଦେଖି ବାଣ ଅସ୍ମାରେ । ବ୍ରଜରାଜ ନନ୍ଦନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ସକଳେ । ୧ । ବୋଇଲେ ହେ ବାବୁ ତୁମ୍ଭ ବାଳଲୀଳ ନୃତ୍ୟ । ଦେଖିବାକୁ ଲଳନ ଦେଖନ୍ତି ଅନୁ ଚିତ୍ତ । ମୋହନ ବୋଇଲେ ନୃତ୍ୟ ଦେଖିବ ସକଳେ । ତତ୍କ୍ଷଣେ ଘୁଞ୍ଚିଲେ ବଣ ଅଖିଡାକୁ ଗୋପ ବାଳେ । ଘଣ୍ଟି ଘଣ୍ଟି ଘୁରେଇଲେ ବଲ୍ଲଭ ନନ୍ଦନ । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞି ଭକ୍ତେ ଫକୀର ଅର୍ଜୁନ । ୩ ।

ଢାଲ୍ଲ ।

ଅସୁଛନ୍ତି ଗୋପସୁତ ଅଟେ ଗୋପୀନାଥ । ତୁମ୍ଭ ଲଇବଳୁ ଅପିନ ଜାହାଙ୍କ ଭଦ୍ରକ ସମସ୍ତେ ନୃତ୍ୟ ।

ବ୍ରଜପୁରେ ଅସିବା ଗୀତ ।

ବାହାରି ଚେଲେ ସୁଦାମ ସୁବଳଙ୍କ ସଙ୍ଗେ । ଗୋପ ସୁତ ଯେତେ ଗୁଡ଼ୁଛନ୍ତି ଜବରଙ୍ଗେ । ୧ । ଦାଗ ଅଲ ଯେତେ ବାଳ ଭାଗନ୍ତି ନଚ୍ଚିଶ ଚେଳ । ବାଣଂଶାଙ୍କ ବୋଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗେ । ଡଉରେ ଛନ୍ଦି ବନ୍ଧିଣ ଭୁଜରେ ଧରି ନଚ୍ଚିଣ । ଗୋପେନ୍ଦ୍ର ଅଗ୍ରତ ଗୀତ ଗାଇ ନାଚନ୍ତି ଯେ ॥ ତା ଦେଖି ସୁଖ ବାଢ଼ଇ । ସୁରଗ ତରଣ ସଙ୍ଗେ । ଚଡ଼ାଇଲେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ରଙ୍ଗେ ॥ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଚରଣ ଆଜ୍ଞି ଫକୀର ମହାନ୍ତି ଭକ୍ତ । ଯୋଇ ଗଳ ରକ୍ଷ ସଦା କୃଷ୍ଣ ପାଦ ପଦ୍ମେ ॥

ଗୋପୀମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟେ

ପୂର୍ବେ ବୃନ୍ଦାବନେ ଚେତ ଉଦ୍ଧବ । ସୁବଳ ସେ ଭାବେ ନନ୍ଦ ସୁତଙ୍କୁ ।
ଅଷ୍ଟ ଲୋ-ଚକ୍ଷୁକୁ ଯିବା ଗ୍ରୀଷ୍ମର । ବେଳ ଉତ୍ତର ଦେଲଣି ବଡର ॥
ସେହି ସମୟେ ଦେବ ଯଦୁନାଥ । ଅଲମ୍ବି ଛନ୍ତି ବାଲଦ୍ୱାର ନୃତ୍ୟ ।
ନୃତ୍ୟ ଦେଖିଣ ସବଂ ଗୋପ ସୁତ । ଯାଦେ ପ୍ରବେଶି ହେଉଛନ୍ତି
ଉତ୍ସବ ॥ ନବ ସବୁ ଲବଣୀ ଘେନି ଚଳେ । ଭକ୍ତ ବଦନେ ଦେଉଛି
ପ୍ରେମ ହେଲେ ॥ ତହୁଁ ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି । ବାପ ଧନ
ଗୋପୀଏ ଆସିଛନ୍ତି ॥ ତୋର ନୃତ୍ୟ ଦେଖିବେ ତାଙ୍କ ମନ ।
ଶୀଘ୍ରେ ଆସ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର ମୋହନ ॥ ତୋର ଅପୂର୍ବ ନୃତ୍ୟ ଲେଖ
ଦେଖି । ଗୋପୀ ଗୋପାଳେ ହେବେ ସର୍ବେ ସୁଖି ॥ ଅଳ ଅପୂର୍ବ
ଦେବର ଲବଣୀ । ବେଗେ ନୃତ୍ୟ କର ମୋ ସୁଣମଣି । ଶୁଣ
ଜନନୀ ବଚନେ ମୋହନ । ନୃତ୍ୟ ବେଶ ହେଲେ ହେଲେ ବହନ ।
ପଦ ଯୁଗଳେ ନୂପୁର ସାଜିଲ । ବେଣୁ କରେ କଙ୍କଣ ଦିବ୍ୟ ଜଳ ॥
ଉତ୍ତ ଜଙ୍ଘେ କିଙ୍କିଣୀ ବାଜେ । ଶିଖୀଶ୍ରୁଚ୍ଛ ଯେମନ୍ତ ଶିରେ ସାଜେ ।
କର୍ଣ୍ଣେ କୁଣ୍ଡଳ ଗଳେ ବନମାଳ । ବେଶ ହୃଅନ୍ତେ ବ୍ରଜେନ୍ଦ୍ର ଦୁଲାଳ ।
ନୃତ୍ୟ ତୋଳ ବାଇନ୍ତି ଗୋପୀଗଣ । ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ନାଚନ୍ତି ସନା-
ତନ ॥ ପ୍ରେମେ ଗୋପୀମାନେ ଛନ୍ତି ଅନାଇ । ନାନା ନୃତ୍ୟ କରୁ-
ଛନ୍ତି କହ୍ନାଇ ॥ ଯହୁଁ ପଦଙ୍କ ନୃତ୍ୟ କେ ବର୍ଣ୍ଣିବ । ବର୍ଣ୍ଣି ନ ପାରନ୍ତି
ବ୍ରହ୍ମା ବାସବ ॥ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଦେଖୁ ଅଛନ୍ତି ସୁର ସକଳେ । ଭୁଲିଗଲେ
ସେ ଭକ୍ତ ପ୍ରେମ ହେଲେ ॥ ଏଥି ଅନ୍ତେ ହୋଇ ନାଚ ସମାପ୍ତ ।
ଭକ୍ତ ସିଦ୍ଧେ ଦେଲନ୍ତି ସୁମନ ॥ ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞେ ଗଲେ ଗୋପୀ ବାସ ।
ସୁରେନ୍ଦ୍ର ଲଭି ଭାବ କର ଉଲ୍ଲାସ । କୃଷ୍ଣ ଚରଣ ଯୁଗଳକୁ ଧ୍ୟାୟି ।
ଭକ୍ତ ଦାସର ମନ୍ତ୍ରାନ୍ତି ଭଜନ ॥

ବୃନ୍ଦା ।

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଗୋପୀ ନନ୍ଦ । ନାଚନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ । ବେଣୁ ଶୁଣି ରାମ ଭଣ୍ଡ ମନେ ଧ୍ୟାନ, ଅମଳ ହେଲେ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର । ଶୁଣି ସ୍ତୁତିବାଦ ଧ୍ୟାନ୍ତି ପଦ୍ମପାଦ, ତୁରନ୍ତେ ହୋଇଲା ଲଜ୍ଜ ।

ବଳରାମ ବାହାଣ୍ଡିବା ଗୀତ ।

ଚଳେ ଚଳେ ଶ୍ୟାମଳ ଅଞ୍ଚଳ ବେଣୁନାଦ । ତାହାଙ୍କ ଖାଣ୍ଡୁଳ ଲଟେ ଅଙ୍ଗ୍ରି ଛନ୍ଦି ॥ ନେତ୍ରେ ଦେଖିଲେ ସେ ରୂପ, ଲୁଣ୍ଠ ପଳାଇବ ପାପ । ଅଙ୍ଗ୍ରି ରୂପ ଅରୂପ ସର୍ବଙ୍କ ଶ୍ରୀ । ଲୀଳା ଦେଖୁ ଅବତାର । ମୁରଲୀ ଧର ସଙ୍ଗର । ସର୍ବେ ନୃସିଂହ ସଙ୍ଗେ ଶେଷରୂପ ଧର ॥ ଦେବକୀ ପୁତ୍ରେ ଲକ୍ଷଣ । ସେହ ଶ୍ରୀରାମ ରାବଣ । ଦ୍ୱାପରଯୁଗେ ଜନ୍ମିଲେ ନାମ ହଳଧର । ହୋଇ ମନୋହର ବେଶ, ଯଶୋଦା ଘରେ ପ୍ରବେଶ । ଭଜେ ଫଣୀର ମହାନ୍ତି ସୁ ବ୍ରଜନାମ ଧରି ।

ପଦ୍ମଳ—ଅଧରେଣୀ ହଳଧର । ଦେବ ନଷ୍ଟବର । ଭଲ ଅଙ୍କ ଘାଇଥିବ ବଳରାମ । ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଭୂମର ॥

ଲୀଳା ।

ଶୁଣ ଭଜନେ ଶାବଧାନେ ବେଦ ମନ କର୍ଣ୍ଣ । ଭଣିଲା ଶୁଣି ପାପ ହୋଇବ ଦହନ ॥ ଗୋପୀକୃଷ୍ଣ । ମୃର୍ତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମି ନୃତ୍ୟ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ । ୧ । ମୁଁ ନୃତ୍ୟ ମହିମା ସୁର ସୁରେ ଅଗୋଚର । ଦେଖେ ନନ୍ଦ ସେହ ମନାଇଲେ ଭଟ୍ଟିଧର । ଗୋପଙ୍ଗନା । ଧନ୍ୟ ଭ୍ରିସ୍ ତାହାଙ୍କ ଭାବନା । ଏପରି ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ନାଚନ୍ତି ମୋହନ । ସେଠାରୁ ଗୋପିଣୀ ପୁର ଚଳେ ଅଗଣନ । ହିମାଚଳ । ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମି ଅଞ୍ଚଳେ ଆଚଳ ॥ ବସୁଦାମ ସୁଦାମାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗାରଣ । ଶ୍ୟାମ ଲଳାଟେ ମିଶିଲେ ଲଲିତ ଅର୍ଣ୍ଣ । ଭଣି ଭଜ । ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମି ଅଷ୍ଟ ବେଣୀବନ୍ଧ । ୪ । ବେଳ ତ୍ରେତାକଳ ଗୋଷ୍ଠେ ଲୀଳା କେ ମୋହନ । ସୁନ୍ଦର ଦେଖ-

କେଳିକୁ ନଟବର ନଗର । ଏଡ଼ାଗ୍ରୁଣି । ଭଣ୍ଣି ଭାକ୍ତି ନଟବର ସବଣି ।
ଖଲଡ଼ାଲ ଅଙ୍ଗେ ବୋଲ ବଣାବୋଷ୍ଟ କଛୁ । ଏଣିକ ବୋ ଯେନୁକୁ ଖୁ
ଳଗ ନଟବସ୍ତ୍ରି । ଖଳଶୁଣ । ବେଣୁ ଗର୍ବବଲ୍ଲୁ ଭୁ ବସ୍ତ୍ରକ ॥ ଗୋପସୁକ
ବଳ୍ଗବାକ ଭରଣ ଶୁଭଣ । ବୋଲକି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କେଷ୍ଣୁ ନୃତ୍ୟ ସଗାରଣ ।
ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ । ଗୋବସ୍ତୁକୁ ଭଜ ସଙ୍ଗେ ଭୁବ ॥ ଏଡ଼ାବଗୁ ସାରାଙ୍କ ଯେ
ସେଲଣି ସାଗକି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଦ୍ରି ଭଳେ ଚଞ୍ଚଳ ମଳ୍ପାକି । ଦସ୍ୟାଲୟ ।
ବସ୍ତ୍ରାଳର ବେଳକୁ ଶଙ୍ଖସିଲି ।

ନଟବଣି ଭବନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚଦାପ୍ତ ।

ମୁରଲୀଧରଙ୍କ ବାଣି । ଶୁଣନ୍ତେ ଭକତେ ନଟବରଣି ହେ । ମୁଞ୍ଜବନେ ।
ଶୁଭ ବୋଲେଣ୍ଡ ସେଭୁଷଣି ହେ । ୧ । ଭରି ବଦନେ ଭୁମ୍ବନ ।
ଦେଇ ଅଙ୍ଗଶୁଭ ଶୋଭିବନ୍ତ ସେ । ନଟବଣି । ବୋଲେ ଗୋପ୍ତେ
ନଳାଖ ମୋହନ ହେ । ୨ । ଶୁଣ ମୋ ଜନନୀ ଭୁଷ୍ଟ । ଆଜ ଶୀଘ୍ରେ
ଗୋଷ୍ଠୁ ଅଣିବ ସୁରୁଭି ହେ । ଗର୍ଭଧାତ୍ରୀ । ଅନନ୍ତରେ ସରେଖାଇ
ରହୁ ହି । ୩ । ଶୁଣି ଯଶୋଦା ଜଲଣେ । ଗୋପାଳଙ୍କୁ ବେଷ୍ଟେ
ଯୋଡ଼ୁଲେ ବାଟେ ହେ । ମୁଞ୍ଜବନେ । ଶୁ ଭୁଷଣପ୍ରିୟ ଘଣ୍ଟାର
ଘଣ୍ଟେ ହେ । ମୁଞ୍ଜବନେ । ୪ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋଷ୍ଠକୁ ବାହାରିବା ।

ଭବେଳାନାମୃତ ପାନକର ସୁଜନ । ଅଶେଷ ବୃନ୍ଦାବନ ଯାଏ
ଗୋଟିଏ ଦଳନ । ଯଶୋଦା କୃଷ୍ଣଙ୍କଚୂଡ଼ା ବାନ୍ଧିଲେ ବନ୍ଧନ ।
ମୟୂରଚନ୍ଦ୍ରିକା ଭୂଲ କରେ ଯୋଗିବନ । ୧ । କପୋଳରେ ଶୋଭିଲେ
ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଅଳକ । କୃଷ୍ଣଅଙ୍ଗେ ଲଗନ ଚନ୍ଦନ ଯେ ମସ୍ତକ । ୨ ।
ଭୃଙ୍ଗନୟନେ ଅଞ୍ଜନ ଦେଲେକ ସିନ୍ଦୂର । କେତକୀ ପାଞ୍ଚୁଡ଼ା ଚୂଡ଼ା
ଝୌଳିବ କେଡ଼ାର । ୩ । ଗଳାରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣହାର କୁଣ୍ଡଳ ଶ୍ରବଣେ ।
ଝଙ୍କ କଙ୍କଣ ନୂପୁର ଅଟେ ଶ୍ରୀଚରଣେ । ୪ । ଅଣ ମନୋହର

ବେଶ•ବଂଶୀରେ ପାଇଲି । ହୁଏ ଜଗନ୍ନାଥ ଅବତାରିଛନ୍ତି କୋଳେ ।
ତ୍ରାଣିମା ପ୍ରେମର ବସ୍ତୁ ଲଭ ନିତନାଥେ । ବନ୍ଧ୍ୟାପାଶ ଭଙ୍ଗ କର
ଅଙ୍ଗ ଲଭ ଧନ୍ୟ । ୭। ସ୍ନେହେ ପାଳୁଁନେଇ ଦେଲେ କୃଷ୍ଣଙ୍କରେ
ନେଇ । ଏହିବେଳେ ନୂତନ ବାଳେ ଭଲିଲେ ଭଣାଇ । ୮ । ଜନନୀ
କରିନେ ନୂତନ ଦଲନ୍ତି ମୋହନ । ସେ ନୂତନ ବର୍ଣ୍ଣନେ ଶୋଭ
ହେଲେ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ । ଚୋପି ଗୋପାଳ ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି କଲ୍ୟାଣ ।
ଯଶୋଦାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ସନ ସନ । ୧୦ । ବଳରାମଙ୍କୁ
ଯଶୋଦା ବୋଲନ୍ତି ଲୁହରେ । ବଡ଼ନାବ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ଭାଇ ରେ
ଶରରେ । ଭାବରେ ଧନ୍ୟ ଧ୍ୟେନ ସମର୍ପଣ କର । ଶ୍ରୀରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
ହେଲେ ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ । ଗାଲୀମୁଖ ବୋଲୁଛନ୍ତି ଶୁଣଗୋ ମାଇ ।
ସକଳ ଜୀବଜୀବନ ଏହି ଗୋପୀନାଥ । ଭିନ୍ତେନ୍ତି ସମରେ ବଳିଥାଅ
ଗୋ ଜନନୀ । ସଙ୍ଗ୍ୟା ନ ଦେଲି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଛିବ ମୁଁ ସେଇ ।
ଧର୍ମକୃଷ୍ଣେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସୁଦ୍ରା ଦେଲେ ନନ୍ଦରାଣୀ । ବୋଲେ ଫଣ୍ଡର ଦେଲେକ
ଯବଠି ଯାଏଁ । ଶୁଣି ଯଶୋଦାଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ଭଞ୍ଜନ କର ।
ହେବେବେଳେ ଭାଇ ସଙ୍ଗ ନନ୍ଦାଙ୍କୁ ଛୁଟ । ବଳରାମ ବୋଲନ୍ତି ମା
ଶୁଣନ୍ତୁ ମୋହିଲ । ଭରାଇ ଜନନ୍ତେ ଛୁଟେ ଲବଣ ନକର ।
ସାତାଯାଙ୍କୁ ନବାହୋଇ ଭାଇ ସଙ୍କର୍ଷଣ । ଭଗାଇବ ହେଲେ ବର୍ତ୍ତ
ନନ୍ଦ ଗୁଣଗଣ । ଧବଳ ପାଞ୍ଚାଶ ଅଙ୍ଗ ମେଚକ ଶୋଭନ । ଗୋପାଳ
ସେରେ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀରାମ ମୋହନ । ଭବେ ଅଙ୍ଗୁଳ ଫଞ୍ଜଳ
ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଧ୍ୟାନୀ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଭଦ୍ରଙ୍କ ଲଘା ଅବଭାଳ ଏହି ।

ଗୋଷ୍ଠସ୍ଥେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ।

ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୋପଶିଶୁ କୁଳ ସେରେ ଗୋଧନ ଦେଖାଇ ।
ବାଜି ବେଣୁଗାଇ ମୁରଲୀ ବଜାଇ ଅନନ୍ତଶାୟୀ ନାହିଁ ସେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀପାଦେ ଗୋପାଳ । ପଶ୍ଚାତ୍ ଅଛନ୍ତି ନନ୍ଦଦୁଲାଳ ସେ । ୧ ।
ହିଁ ହିଁ ବଳରେ ଲାଗ ଧରେ ଧରେ ଗୋଷ୍ଠରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ।

ଏହା ତ୍ରିପୁରଣ ସ୍ତବ୍ଧସ୍ଥ ସଙ୍କେଣ କରେ ରୋଗ୍କୁ ଉତ୍ସରଲେ ସେ । ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଳେଇନ । ଏହା ବାଲରେ ଦ୍ରଶୀ କରନ୍ତ ଯୌ । ୨ । ଅନ୍ୟ ନୂଆ-ଗୋଲ ଗୋଲକା ସକଲ ପୁଣ ସର୍ବସ୍ୱାଭଣ । ଗୋବସ୍ତାଙ୍କ ସଲା ମୁକ୍ତାମାଳରେ ଶୋଭା ଗଳ୍ପେ ଭୂଷଣ ସେ । ଭୂଷ ବଳରମୁଖୀ । ଶୁଭା ଇଁଷ୍ଟରେ ଘଙ୍କରବଣି ସେ ।

ସ୍ୱର୍ଣାଭରଣ ।

ଚୁଁସ୍ୱିଣ ଗୋପବାଳକେ ବୋଲନ୍ତି ବଳନ । ଦ-ଲକ୍ଷ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଏ ଗୋଷ୍ଟକୁକନ । ତାଙ୍କ ଉଦରେ ମୁକ୍ତା ଦେଖା ନାହିଁ ଦେବେ । ତାଙ୍କ ମୁକ୍ତା ଅର୍ପିଦେଇ ଦସ୍ତା ସଜାଇବେ ।

କୃଷ୍ଣ ।

ଏବେବୋଝି ମୁକ୍ତା ତାଙ୍କ ଅଣ ସ୍ୱର୍ଣାଭରଣ । ଉର୍ଦ୍ଧରେ ଦେ ମୁକୁତା ଶୋଭା ଲୋଚଣ । ଜନ୍ମିବ ଉହ୍ନରେ ବନ୍ଧୁ ମୁକ୍ତା ଲଭା ବନ । ଭୋଲଅଙ୍ଗେ ଗୋବସ୍ତାଙ୍କ ଶୋଭା ଭୂଷଣ । ୧ ।

ଦାସ୍ୟ ।

ତଦାତ୍ମା କେବଳ ବସ୍ତ୍ର—ଭକ୍ତି ଧାରଣ । ଦେଖି ଭବେ ନାହିଁ ଅର୍ପିବେ ଭଳାର ଏମାନଙ୍କ ଅଧାନ୍ଥଡ଼ି । ଭୂଷଣଜନନ ମୁଁକୁତା ଭଜନ ଅର୍ପିଯାନ୍ତୁ ନୋଟେ ବସ୍ତ୍ର ।

ସୁବଳ

ଏତେମ୍ବେ ସୁବଳରକେ ଶୁଦ୍ଧିଆ ଭବାଇ । ତାରେଣ ମୁକ୍ତା ଅଛୁ ଯାହିଁ ମୁଁ ଅର୍ପି ପାରେ । ପିଲିଅଛୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନୂପୁର ଚୂଡ଼ାମଣି । ତାହା ଭଙ୍ଗେଁ ଲାଗେ ମୁକ୍ତା ଗଳେ ମୁକ୍ତାମାଳ । ସୁଧି କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଦିଶି ସାଥ ପୁଷ୍ପପାଶେ । ଅଞ୍ଜଳି ସୁବଳ ଦେ ରଚଲେ କଲସେ । କରେ ଫୁଲର ମଳାନ୍ତ ଯୁକ୍ତଲାଗି ଜାଣି । ଅଜଣ୍ଟିବୁ ମୁଁ ଅନାଥ ସେବା ନ ଜାଣଇ ।

ଛକୁଡ଼ା ଅଛିବା ଗୀତ ।

(ଜନ୍ମିବର ନବର ନାଗର—ଦୁତ୍ତ)

ଚଳେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭୂମାଷ୍ଟ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷୀ ଅଂଶ ସୁକୁମାଷ୍ଟ । ଯୋଷା । ଚିତ୍ତଭଞ୍ଜି ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ଯତନ । ଧରପଟ୍ଟ ଭାଜନ ଘସନ । ଦଣ୍ଡ ଯାହାଙ୍କେନ୍ଦ୍ର ଅବଲମ୍ବ । ୧ । ବେଢ଼ାପରେ ନୂପୁର ଚରଣେ । ଧୂଣଧୂଣ ଧରନ୍ତି ବାଜେ । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଅଛୁ ଦ ଶୀଙ୍କାସ୍ତ । ୨ । ଚଳେ ଅଞ୍ଚଳଚଳଲ ଭୁଜ । ଦଦଲଦଳେ ଅଙ୍କୁଳ ନଖ । ଭାଗ ଚଉଁ ବେଢ଼ି ଲଢ଼ପଦ୍ମ । ବୋଲି ବନ୍ଧୁବୁଦାଳେ ଭୂଷଣ । ଯୁଲେ ଯୁଲେ ଚଳନ୍ତି ଗମନ । ଲକ୍ଷ୍ୟଧାରେଣନ୍ତି ଶବଳନ୍ଦ । ଚନ୍ଦ୍ରିମା ଗନ୍ଧ୍ୟୁରେ ମେଘ । ଜିହ୍ୱାଧରେ ଚଳେନଚଳେ ଯାଇଁ । ସୁନ୍ଦ ଶ୍ୟାମି ଫଙ୍କଇ ଚମ୍ପକ ।

ସୁବଳ ସ୍ୱଧାଙ୍କର ବେଶ ।

ଶକ୍ତିସ୍ତବନ୍ଦ ଅଦେବଶ ସୁବଳ ଉଲଲେ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ ପ୍ରାଣେ ଭୁବନେ ମିଳଲେ । ଦେଖିସ୍ୱଧା । ବଚନ ଶୁଭନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖା । ଏବା ତୁମ୍ଭେ ଯୋଷ୍ଟୁ ଦ ଭାବରେ ଅଛୁ ଅଟି । ସୁଧି ସୁବଳ ବୋଲନ୍ତି ନେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରେମ୍ପୁଷ୍ପ । ଲେଳେ ଦୁନ୍ଦ । ଯୋଗିଇନ୍ତି ଗୁଣ ସୁକୁମାରୀ । ମୁକ୍ତା ଲନ୍ଦୁରେ ଚନ୍ଦ୍ରକେ ଯୋଧନ ଭୂଷଣ । ବେଣୁ ଅସିଅଛୁ ଅଙ୍ଗ ଦେବେ ନାଗପୁଣ । ଶଙ୍ଖମୁକ୍ତା । ଫଙ୍କଇ ମହାନ୍ତି ଚଳେଇନ୍ତା ॥

ଯୋଯୀସ୍ୱଙ୍କା ଦୁବେ ।

ସୁଧି ଭାବେଂ ସ୍ୱଧା ବୋଲେ ବଚନ । ମୁକ୍ତା ବେଶ ଭାଇଁ ଏହାଏ ଯୋଧନ । ୧ । ଶବେ ଚନ୍ଦ୍ରଛ ଯନ୍ଦ୍ରଭାବେ ଚନ୍ଦ୍ର । ଚଉ ନଦଉ ମାୟା ଉ ଚନ୍ଦ୍ରଜ । ୨ । ମୁକ୍ତା ବୁଦେଖ ଶୋଭବାର ଫଳ । ବନ୍ଧୁମୂଳ୍ୟ ଭାର ଅଢ଼େ ସୁବଳ ॥ ମୁକ୍ତା ହରଲେ ଅଙ୍ଗ ନ ଧାରେ । ଦ୍ୱିଜ ଯନ୍ତଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦା ନିନ୍ଦୁଇ । ୩ । ମୁକ୍ତା ମୂଲ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଦିବା ଜାଣିବ । ଜାଣ ଲକ୍ଷ୍ମଣା ଭାବୁଁ ଅଧିକ ॥ ଚନ୍ଦ୍ରାବେଳନ ଯମୁନାର କୂଳେ । ଏହିମତେ

ନାନା ଭାବେ କହୁଛେ । ୬ । ପୁଣି, ମୁରଲି ନେଇ ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ।
ବନ ବନେ ଯାଇ ଅପମାନ । ୭ । ଶିଶୁ ମିଳନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପାଶରେ ।
ନାନା ଭଙ୍ଗୀ ଅଭିନବ ସ୍ଥଳେ । ୮ । ମୁକ୍ତା ମାଗନ୍ତି ଯଥା କାନ୍ଦି-
ଭରେ । ନାନାପ୍ରକାରେ ନିନ୍ଦା କହୁଛେ । ୯ । ଏକାନ୍ତରେ ମୁଁ
ତୁମର ଶୁଣୁଛେ । ଯେତେ ନିନ୍ଦାରେ କହୁଛ ମୋତେ । ୧୦ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମାରେ କଳଙ୍କ ଯୋଗ ମନ । ଭଲେ ଘଟାଇ ମହାନ୍ତି ଅଞ୍ଜନ ।

—✱—

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।

ମୁକ୍ତାଙ୍କ ମୁଖୁ ଶୁଣି ଏମନ୍ତ ବଚନ । କ୍ରୋଧେ ଜଳ ଜଳ ହୋଇ ସଜ୍ଜନ ଲୋଚନ ॥ ଜ୍ୱଳିଲା ହୃଦରେ ଯଥା ନୂତ ଅନଳ । ଗମ୍ଭୀର-ନାଦରେ କହେ ମୁଁ ଶୁଣ ॥ ଯେତେ ଯେତେ ଅପମାନ ଦେଲ ମୋ ତୁମ୍ଭେ । ତହୁଁ ବଳ ଅପମାନ ଦେବଇ ମୁଁ ତୋତେ ॥ ଯଥା କହୁ ଯାଉଛ ତୁମ୍ଭେ କହୁଛ ନିଜେ । ମୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଭାବ ଦର୍ପ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ॥ ଏତେ କହି ସଖାଙ୍କୁ ଘେନି ଗଲେ ବନରେ । ଯଶୋଦା ଭବନେ ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ଭୁବନେ ॥ ସ୍ନେହ ମୁଖେ ମା-ମା ବୋଲି ଡାକନ୍ତେ ଶ୍ରୀହରି । ଧାଇଁ ଆସି ନନ୍ଦରାଣୀ ଧରିଣ କୋଳ କରି ॥ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖେ ଚୁମ୍ବ ଦେଇ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ । କୋଉଁଠି ଥିଲୁ ବାପୁ କହ କି କାରଣ ॥ ସଙ୍ଗେ ସାଥୀ ନାହିଁ ଦେଖୁ ନାହିଁ ସଖାଗଣ । କହ ବାପୁ କଲେ କେହୁ ଦେଲେ ଅପମାନ । କହ କହ ବାପଧନ ମୋତେ ସତ କଥା । କାହାଠାରେ କଲ କଳହ କି ବଳୀ ଅବା ॥ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି ତା ସଙ୍ଗେ ମୁଁ କଳି କରିନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ମା ମୁକ୍ତା କେଶୀ ଦେଇ । ଗୋପୀମାନଙ୍କ ମୁକ୍ତାହାରେ କରିବ ଭୂଷଣ । ଶ୍ରଦ୍ଧା କେବଳ ଅଟଇ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ସନ୍ନିଧାନ । ଶୁଣ ଶୁଣ ମୁକ୍ତା ବୋଲି କରନ୍ତି ରୋଦନ । ନନ୍ଦରାଣୀ ବୋଲେ ଅରେ ସୁନା ବାପଧନ ॥ ବାଳୁଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗାଇ ଦିଅ ମୋତେ ଗୋଟି ଦେଲି ମୁକ୍ତାମାଳ । ଗୋପୀଙ୍କ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଲୁ ମୁକ୍ତାହାର ମନ । ଏହି ମୁକ୍ତା କନ୍ୟାଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ଭୂଷଣ । ଦୁଃଖେ ନନ୍ଦଦଉ

ଦେଖଇ ଛୁଣ୍ଡାଇ । ଦଧି ଦୁଗ୍ଧ ମାଗିଲେ ତ ଦେଉ ମୁଁ ନେଇଁକେ ।
ତୋହପ୍ଲକେ ଗୋପାଳ ବାଳକଛନ୍ତି ଯେବେ । ମାତା କାହେଁ
ମାଗୁଥିଲେ ଯେ ବାଢନ୍ତି ମୋହନ । ବୋଲନ୍ତି ନ ଦେବେ ମୁଁ ଭ୍ରା
ହନ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନ । ଯମୁନା ନଦୀର ଘାଟ ତୋଇ ମୃଗଶିର ।
ମାଗିଛ ଯେ ମୁଁ ଭ୍ରାତେକ ଭାଙ୍ଗଚ ତୋଇକ । ଜନନୀ ଫଞ୍ଚକେ ଦେଇ
ନପାରିବୁ ମେଁକେ । ଅନ୍ୟ ମାଆ ବଦ୍ଧବର୍ଣ୍ଣ କହୁଲ ମୁଁ ତୋତେ ।
ଶୁଣିଛି କହୁଛି ତୋତେ ମୋର କଥା ଶୁଣ । ଏବ ମୁଁ ଭ୍ରା ଦେବେ
ମୁହିଁ କରନ୍ତି ଭ୍ରୋଷଣ । ଭଲ୍ଲ ବଢାଇଣ କହୁ ମୁଁ ଭ୍ରାପିଲାକନ୍ତି ।
ଯେବେ ମୁଁ ଭ୍ରାଫଲନ୍ତା ମୁଁ ତୋତେ ଅର୍ପିବାନ୍ତି । ମାଗୁଥିଲ ମାଗୁ
ବାଢେ଼ୟ ତୋଷ ଯଶୋଦାନ୍ତି । ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଭଜେ ଫକ୍ଷିରମହାନ୍ତି ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଯଶୋଦା ।

କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲୁ ସତୀ ଦୁଇନ୍ତି ବଚନ କୁଢେ ।

ମୋହନ ବାଥି କ୍ଷୁଣି ଲଢସରଥି । ବୋଲନ୍ତି ଅବୋଧ ତୁ ମୁଗଲ
ଘାଥିଲେ । ମୁକୁତା କାହିଁ । ଦେଖିଲେ ବଲ୍ଲୁତୋଇ ଫଳ ଫଳଇଲେ ।
ଭାଙ୍ଗୁଥି କୃଷ୍ଣଙ୍ଖି ଶୁଣ ଜନନୀ । ମୋତ୍ତଭ ଯେବେ ସ୍ନେହ ଅଛୁ ମୁଁ
ଜାଥି ଯୋ । କରଥି ସେବ । ହୃଦକବୋଲ ମୋତେ ବାଞ୍ଛିଲେ
ଧରିଂଯୋ । ୨ । ଏସନ୍ତ କହୁ ହର ସ୍ନେହନ କଲେ । ଶୁଣି ଯଶୋଦା
ଇଲେ ବତ୍ସାଂ କହୁଲେ ଯେ । ଶ୍ରବଣେ ଭଲ । ବାଣ୍ଟରେ ଏକ ମୁଁ ଭ୍ରା
ଭଲେ ବାଢ଼ର ଯେ । ୩ । କୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ର ଦେଇ ବୋଲନ୍ତି ଭାଥି ।
ମୋହଥା ଭାଙ୍ଗୁଟିବ ମୁଗଲାଘାଥିଲେ । କରଥି ସେବ । ହୃଦସ୍ତୁ
ତୋତେ ବାଞ୍ଛିଥିଲି ଯେସନ୍ଧି ରେ । ୪ । ସେହିପରି ବାଞ୍ଛାଂନ୍ତିଷ
ଦେଲେ । ଶୁଣି ମାତାଙ୍କ କୃଷ୍ଣରତ ବୋଲିଲେ ଯେ । ମୋତେ ଦେ
ବାଞ୍ଛି । ପାଲେ ମୁଁ ଭଲାଭୋଲେ ଦୋଲାଇ ବାଞ୍ଛି ଯୋ । ୫ । ଏସନ୍ତି
କହୁ ଦୂତ୍ୟ କରି ମୋହନ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦେ ମୋଡ୍ରେ ମିଳ ଦେଇ
ଯେ । ବୋଲନ୍ତି ବାଞ୍ଛ । ଭୂତା ଅଧିକ ଦୁଃଖେ ଆପଣେ ଦେଖ ଯେ ।

ଶୀଘ୍ର ବର୍ଦ୍ଧନ କରି ହେବ ରୋପଣ । ଝୁଡ଼ି ବଇଲେ ସବା ବାଳଙ୍କ
ଗଣ ହେଁ । ବର୍ଦ୍ଧନ କଲେ । କୃଷ୍ଣ ରୋପଣ କଲେ ଫକ୍କିର ବୋଲେ ଯେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଦ୍ରାରୋପଣ ।

ମୁକ୍ତାଜନେ ଶୁଣ ମୁକୁତା ରୋପଣକର ଭବ ଅଣ୍ଣ ଦେଲେ ।
ଏସସିଅଙ୍କୁର କୁଷ ବୋଇ ଦଶ ଫଳ ଫଳରୁ ବୋଇଲେ ଯେ ।
ଭଣ ବଳଳ ପାଇ । ଅଙ୍କୁରେ ଶତା ଶାଖାମେଲ ଯେ ।୧
ଜନେ ଜିନେ ପଞ୍ଚ ଫୁଲ ଅସ୍ତୀତ ଫଳ ଫଳିଲା ଲଳିଲାଲେ ।
ମୁକ୍ତା କୃଷିଫଳ ଦେଖିଣ ଗୋପାଳ ବାଳକେ ହରଷ ହେଲେ ଯେ ।
ଫଳ ବାସନା ଯାଇ । ବ୍ରଜପୁର ଭେ ଭକ୍ତଶାଇ ଯେ । ୨ ।

ଦାସ୍ତ ।

ଦାସ୍ତ ବୋଲେ ବଲ ହେଲା । ମୁକୁତା ଫଳିଲା । ମୋହନ ଲଭ୍ୟରୁ
ମୁକୁତା ଦେବାକୁ ଧଣୀ ନାସ୍ତି କହୁଅଛ । ମୁରଲୀ ଲାଭାଇ ବଜାନ୍ତୁ
ଭ୍ରମର । ଶୀଘ୍ରେ ଫକ୍କିର ଜଳିଲ ।

ଶ୍ରୀନନ୍ଦନନ୍ଦନ ମୁକୁତା ରଚନ ସଖାମେଳରେ ବୋଇଲେ ।
ମୁରଲିକୁ କର ଛଇଲ ବଜାଇ ଗୋବତ୍ସ ମଣ୍ଡନ କଲେ ଯେ । ଗଲେ
ମାଳା ଲମ୍ବାଇ । ପୁଷ୍ପ ମୁଣ୍ଡ ଖୁଆକୁ ସଜାଇ ଯେ । ପ୍ରବେଶିକ ଚୁଲମରେ
ନାଶା ଶ୍ରବଣରେ କର୍ଣ୍ଣକୁଣ୍ଡଳ ବନମାଳ । ସବୁ ସବୁ ଗାଭିମାନଙ୍କୁ
ସଜାଇ ବଜାଇଲେ ଭଲଭାଇ ଯେ । ସଙ୍ଗ ଗୋପାଳ ସୁନ୍ଦର । ମେଳେ
ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଗୋପୀନାଥ ଯେ । ସଲେ ରଙ୍ଗ ଭରି ମୁକ୍ତାଲୁହରି ବଜାନ୍ତ
ସବୁ ଶୋଭନ । ସୁଧି ସଖାଗଣ ସଙ୍ଗରେ ମୋହନ ବୋଲେ ମୁକୁତା
ରଚନ ଯେ । ମହେ ଯେ ଯାହା ଅଛେ । ନିଜ ବଜନ୍ତ ଦଧିଧ
ଭିଲେ ଯେ । ଭଲ ଯାଉନ୍ତୁ ଅସ୍ତୁ ଦେଖି ଗୋପୀନାଥ ଥିଲା ଯେତେ
ମୁଁ ଭାଇ । ସଖାଙ୍କେ ବହୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଜଗାଇ ସେଇକାଳ

ଅମୃଷ୍ଟ ଯେ । ଭାଇଙ୍କ ସମସ୍ତେ । ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗକୁ ନେବାଁ ଭୁଞ୍ଜିବେ ଟେ । ଶୀଘ୍ର ବେଣୁବାଇ ଶ୍ରୀରାମ ସାଧୋଇ ଯୋଗ ବାଇଶ ମେଲରେ । ନୃତ୍ୟଶକ୍ତି ଯାନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠକ ଅପ୍ସରାନ୍ତି ଶିର ନଚାଁ ଉଚ୍ଛୁଳରେ ଯେ । ତୁମ୍ଭେ ଦେଖି ବାହାରେ । ଲାଜ ଭୟେ ଲୁଚ ଉଚ୍ଚରେ ଟେ ।

ଦୂତୀ ସୂଚାଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ।

ରାମଗୁଣ ଶୁଣ ଅଗୋ ଭଗତି ଭଜନ । ମୁକ୍ତାବନ୍ତୋ କହନ୍ତି ଯେ ଗୋପୀଙ୍କ ମଣ୍ଡନ । ବନ୍ଧୁ ମୁକ୍ତାହାରଙ୍କୁ କୁଞ୍ଚରେ ନଦାଇ । ଯୁଗଳ ଭୂଷଣ ଛଇଳ ଲଗାଇ । ଗୋପାଳଙ୍କ ମନରେ ବହିଲେ ଭାବେ ଭାବେ । ଯାଉଛନ୍ତି ମନଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଡ଼େ ଅଭିମୁଖେ । ଅତ ଅଭିମାନ କଥା ଦେଖିଲ ଗୋ ସଖି । ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ବୃନ୍ଦ ମୁକ୍ତା ବଜାଇ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁକ୍ତାଙ୍କ ଦେଇ ପ୍ରବେଶ ।

ଶ୍ରୀରାମ ବଜାଇ ଗୋଷ୍ଠକ ଯେଣାଇ ପ୍ରବେଶ ଗ୍ରାମଭିତରେ । ସୁନ୍ଦରୀ ବେଣୁଧ୍ୱନି ଶୁଣିଲେ କାଣୀ ପଡ଼ୁଅଛି ଭଲ କରେ ଯେ । ମୁକ୍ତା ଦେଖି କନ୍ଦର୍ପେ । ଧୂଳେ ଦେଇ ନୟନରେ ଲଗେଁ । ଯୁବତୀ ଯୁବତୀ ଯୁବତୀ ଧନ୍ଦ ଧୂଳ ଶ୍ରୀଭଗବନ୍ତ ପଦ୍ମମୁଖେ ଭୂମ୍ବ ଦେଲ । ଗୋଟିଏ ଲୋଚନ ଅମୃତାଲିଙ୍ଗନ ଡାକ୍ତି ଅଣିଲ ବଜାଇ ଦେ । ସାତ ଜନ୍ମରେ ମୁହିଁ । ଏହିପରି କହି ଦେଖି ଜାଣି ଦେ । କରା ମହାମାୟି ଦୁର୍ଗା ଦୟା କରି ଦେଲେ ଗୋଟେ ଏ ଭଜନ । ଅଥବା କୁବେର ଦ୍ରବ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀଲ ଦେଇଛନ୍ତି ବାପଧନ ଦେ । ଭଜ ସବୁ ବଡ଼ଇ ଲୁଚି ଦେଖିଲ ଅଞ୍ଚଳ ଦେ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉକ୍ତିଲ ।

ଶୁଣ ସୁଜନେ ବୈଷ୍ଣବ ଶ୍ରୁତ ଜନ । କୃଷ୍ଣ କହୁଛନ୍ତି ଯଶୋଦାଙ୍କୁ । ମାଗେ ଶୁଣିବା ଗୋପୀ ଲୋକେଙ୍କ । ତୁମ ସ୍ଥାନେ ମିଳିଲ ଭଜନ ।

ଭୂମି ରୋପି ମୁକ୍ତା ଯେତେକେ । ଲୋଟିଥିଲ ବହୁ ଫଳଯାଏକ ॥
ସେହି ବୃକ୍ଷମାନ ଦେଖି ମନରେ । ଶୀଘ୍ର ଦେଖିଆସ ବୃନ୍ଦାବନରେ ॥
ସୁହାସେ ଅର୍ଜୁନ ବୋଲିଲେଣି । ଦେଖିଗଲେ ସଙ୍ଗେ ଯେତେ
ଗୋପବେଣୀ । ମୁକ୍ତା ବନ ଦେଖିଣ ସୁଦ୍ଧ ଧର୍ମୀ । ଭାବେ ଜଗତ ଭରେ
ଏତେ ଧର୍ମ । ଦେଖି ଦେବତା ସୁହାସେ ଅଛି । ସେ ଭଗବତ
ବେଣ ଭୁଲାଇ । ଏହା ଭାବନ୍ତି ଭଦେବେକ ଜ୍ଞାନ । ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି
ସାଦର ବର୍ଣ୍ଣନ । ଯେଉଁମାନେ କୋଟି କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ । ଶୂନ୍ୟ
ପାତାଳ ଭୂମି ନେତ୍ରେ । ତ୍ରୟ ସୁର ନାଗ ପ୍ରଭୁ ପଦେ । ସର୍ବ ସୃଷ୍ଟି
ରହିଛି ସର୍ବଥା । ମହାପ୍ରଭୁ ମନୁଷ୍ୟରୂପ ଦେଖି । ଯଶୋଦାଙ୍କ
ଗୃହରେ ଲଭେ ନାଚି ॥ ଏବେ ଗଲଗ୍ରନ୍ଥ ମୁକ୍ତି ଏହି । ଅଦ୍ଭୁତରେ
ନନ୍ଦରାଜ ଯୋଗ । ସେହା ବସୁଦେବେ ନାଥି ମୋହନ । ଭକ୍ତ ଘରେ
ମିଳ ଲକ୍ଷଣ । ସୁବେଶ ଭଲେ ମୁଖେ ଲମ୍ବୋଦର । ସୁନ୍ଦର ଦେବେ
ଘରେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ॥ ଏବେ ବୋଲି ବୋଲେ ଯେତେ ଭୂମର ।
ଭଣି ପ୍ରବେଶ କେତେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ॥ ଲେଖ ପଠାଇ ମୁକ୍ତା ବନ
ନେଲେ । ଗୋପବାଳକେ ଯୋଗ୍ୟଥିଲେ ଗଲେ ॥ ପ୍ରଭୁ ଗୋବିନ୍ଦ
ଭକ୍ତରେ ଭଲେଶ । ସୁତ୍ର ଆଦି ଫଳର ଶୀତେ ସ୍ନେହ ॥

ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳା ସମାପ୍ତ ।

ଶୁଣନ୍ତେ ବୃନ୍ଦ ମୁକ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ଭକ୍ତ କ୍ରିୟା । ବୋଲୁଛନ୍ତି ଶୁଣସ୍ୱାମୀ
ଅନ୍ତର ମୁଁ ଏହା ॥ ସୁବଳର ଏବମୁକ୍ତା ଆସୁଅଛି ମୋତେ ।
ନାଚୁଁଭଲ ଭାବୁଁ କୃଷ୍ଣ ଅଣିଲେ ବା ଏବେ ॥ ଦୂତବୋଲେ ମାତା
ସୁମ୍ଭ ଏକ ମୁକ୍ତା ଯେଉ । ଲୋପନ୍ତେ ଭଲ୍ଲ ଘରର ଫଳର ସର୍ବଥା ।
ଭୋଗ ଯୋବନ୍ତା ଯୋପାଳେ ବୋଲନ୍ତେ କୃଷ୍ଣ । ଦେବଶ୍ଚ ପାଲନ୍ତ
ସ୍ୱଳ୍ପ ମାପ୍ରୁଅଛ ସୁତ । ମୁଁ ଜାଣିବ ଜୀବ ଗ୍ରହ ସ୍ନେହଶାଳୁ ଆହୁଁ ।
ସୁବଳେ ମୁକ୍ତା ନ ଦେଇ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱାଳ ॥ ମୁକ୍ତାକୁ ବନ ବସ୍ତ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସ୍ୱଭାବରେ ମୁକ୍ତା ଲେଖି ଲୀଳା ନାହିଁ ମନ । ଧନ

ଯେତେ ପ୍ରାଣ ଧନ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଲେ । ଯୁବ ମୋ ଧନ ଯୌବନ
ଭ ଦର୍ଶ ମୁଁ ଦଲ୍ଲୁ ॥ ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ବୋଲେ କୃଷ୍ଣ କେବେ ନ ଆସିଲେ ।
ତେବେ ଏ ଜୀବନ ଧରିବା ଉଚିତ ନୋ ହୁଏ ॥ କୃଷ୍ଣ ବଇଲେ ମୋ
ଅଙ୍ଗ ହୋଏ ଥର ଥର । ଦେଖ ନୟନରୁ ବହି ପଡ଼େ ଅଶ୍ରୁ ଧାର ।
ଲଲିତା ଅଛ ସଜୀବ ହୋଇଛୁ କହନ । ଯୁ ଦେଖି ବୋଧାରେ
ନ ଆସିବେ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ॥ ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତାହା କରିବା ଉଚିତ ।
ତାର ଉପରେ ନିମନ୍ତ୍ରାକୁ କରା ଭଲଅଣ ॥ ତାର ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ କହି
ମୁକ୍ତା ଲଭାବନ । ଆମ୍ଭେ ତହିଁ ମୁକ୍ତାଙ୍କୁ ଲଭିବା କରଣ । ଏହି
ଜଣାଇ ଅବଶ୍ୟ ଗୋକୁଳେ ଛନ୍ଦିଣ । ତେତେବେଳେ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ
ଉଦ୍ଧବ ସୁଜାନ । ଯଦ୍ୟପି ଯେବେ କହିଲୁ ଯେ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମୁଖା ।
ଦେଖିଲ ନେଲଛୁ ତୁମ୍ଭ ଲଭନ ମୁକ୍ତା ॥ ଶୁଣି କୃଷ୍ଣଭକ୍ତ, ଭଣେ
ଅସୁରେ ତୋ ଭର୍ତ୍ତ । ତେତେବେଳେ ବୃନ୍ଦା କହିଦେବା ମୋ
ମିଳାଇ । ଏହେ ସ୍ଥିର ଗୋପିକାଏ ଶୁଣାଇଲେ ପୂର୍ବ । ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ
ଲୁଚିଣ ତେବେ ସହୁ କୁଳ ଗଲା । ସଖୀ ମେଳେ ଗୋପସ୍ତ୍ରୀଙ୍କେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ତୁମ୍ଭେମାନେ ମୁକ୍ତାବନ ଲକ୍ଷାବଳ ଚଳେ ।
ସର୍ବ ହୋଇଣ ଜଗିଥିବ ରକ୍ଷାଜଣ । କହିନ ଭୁଲଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁଁ
ରକ୍ଷିବ ମୋହନ ॥ ଗୋପିଙ୍କର ମନକଥା ଜାଣି ଅନ୍ତର୍ଯାମୀ । ଅଚ୍ୟୁତ
ହେଲେ ସଙ୍ଗରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ସ୍ୱାମୀ ॥

ଉଦ୍ୟାନର ସଖୀ ମୁକ୍ତାବନେ ପ୍ରବେଶ ।

ଶୁଣ ଭକତେ ଦେଇ ମନ । ସଖୀ ମେଳେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଲିଲ
ସେ । ଯାଇ ମୁକୁତା ବନେ ମିଳନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ଦେ । ୧ । ଚମ୍ପି
ମୁକ୍ତାଲତା ବନ । ସେଠାରେ ତୋଳିବାକୁ ହୋଇଲେ ଭଜନ ସେ ।
ଦେଖି ଶିଶୁ ଏ ମିଳ ବହନ । ପ୍ରଥମେ ଦେ । ୨ । ସାର ସାର ତଳ
ବନ । ଦେଖି ଭୂଷଣ ଗୋପିଙ୍କି ସେହି ସେ । ତୁମ୍ଭ ବୃକ୍ଷ ଦେବେ
ଲୁଚନାର । ପ୍ରଥମେ ଦେ । ୩ । ବନ ଗୋଲ ସମ୍ଭଳ । ପ୍ରଥମ

ପୋଷିଛି ବୋଲେ ବଚନ ଯେ । ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଗେହ ରହି ନ ପାରଇ ।
ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ।୬। ମୁରଲିକୁ ଛଡ଼ା କର । ଅଜ ପୁଣି ଏଥେଁ
ଅଳ୍ପସରିଲ ଯେ । ଏବେ ଭଦ୍ରକୁ ଯୋଗଚ୍ଛେ ଏଇ । ମୁକୁନ୍ଦ
ଯେ । ପୁଣି ଅପମାନେଶ୍ୱର । ମୁରଲି ବଜାଇ ଗୃହ ସନ୍ଧ୍ୟ ଯେ । ନାସ୍ତି
ହୋଇଥିଲେ ବାଲ୍ୟ ମାନ । ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ।୭। ଅଜ ଗଉଳ
ଘର୍ଷ ନ ଗଲ । ଅଲକୁଳ ମୁଖେ ଏଥେଁ ଅଚଳ ଯେ ।
ଭୂବେ ନାହିଁ ତୁ ମୁଖ ଲଭ । ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ।୭। ଯାହା ବନ୍ଧୁଇ
ଗୁଞ୍ଜାଳି । ଅଳ୍ପ ବୁ ଯାଉଚ ବନମାଳୀ ଯେ । ଏବେ ମଥୁରାଞ
ଭଲ ଭଲ । ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ।୮। ଯୋଗ ମୁରଲ ଶ୍ରୀଗୋପେ । ଅପ-
ମାନେ ଯୋଗି ଲଭନ୍ତେ ବାସେ ଯେ । ଭଦ୍ର ଧାଇଁ ପ୍ରବେଶି ତଳସେ
ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ॥ ନନ୍ଦଙ୍କର ଅନ୍ତ ପାଠ । ଦେବକ ତୁମ୍ଭ ନ ଦେଖି
ଭଣୁଣୀ । ବସିଲେ ଭଦ୍ର ଗୃହେ । ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ॥ ତୁମା ବୋଲଇ
ଏହାରେ । ପୁଣି ତୁ ଗ୍ରାମରେ ହବା ସହାଦେଲ ଯେ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ
ତୁମା ଘେନେଲ । ସଜନି ଯେ । ଭାଲି ଯଶୋଦାଙ୍କ ଗୃହ । ଚନ୍ଦ୍ରୋଦେଶ
ଅଙ୍ଗେ ହୋଇବେ ଦେହ ଯେ । ହବା ଭଦ୍ଦିଲେ ନାହିଁ ସନ୍ଦେହ
ସଜନି ଯେ ॥ କୃଷ୍ଣଙ୍କଙ୍କ କୁମାର । ତୁମ୍ଭରବେ ଅଟନ୍ତି ମୁରଲୀ-
ଧର ଯେ । ଭଜଗୁଣେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ସଜନି ଯେ । ଏ ଗୁଣେ
ଯେବେ ନଭଲେ । ଭଜଗୁଣେ ତାଙ୍କୁ ଶରଣ ପଶେ ଯେ । ତାରଣ
ପାଇବା ଲଭେ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ॥ ନୋହିଲେ ଦର୍ଶ ଲଭିଲେ । ବାଆଣ
ଅଣିବା ଭଦନ୍ତରେ ଯେ । ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ସବୁ ଗୋପପୁତ୍ରେ ।
ସଜନି ଯେ । ଏହାଙ୍କର ବୃନ୍ଦାବନ । ଏଭଳି ତନ୍ତ୍ରଭୁ ଅନେକ
ଧରି ଯେ । ଭଲ ଅଣିବା ଭୁଲେ ବାଛାନ୍ତ । ସଜନି ଯେ ॥ ମାୟାଧର
ହୋଇଥିଲେ । ଯଶୋଦାଙ୍କ ମାୟା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ । ତୁମ ଧାଇଁଣ
ଗଞ୍ଜଲ ବୋଲେ । ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ॥

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମାୟା ପ୍ରକାଶ ।

କୃଷ୍ଣଙ୍କରେ ମାୟାଧର ରହି ମାୟା କଲେ । ଯୋଗମାୟା ଯୋଗ-

ଏଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଲେ । ୧ । ରଚେ ଶୋଭାଏ ସୁନ୍ଦ
ଅଶ୍ୱାରୋହୀମାନ । ଚାଲିଛନ୍ତି ମୃଦୁଳେ ବିଶେଷ ଶୋଭାବନ । ଝୁଲନ ଦେ
ସ୍ୱଚ୍ଛ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରତନ ଭୁବନ । ବହୁଦେଶ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ରଚନ ବଖାନ ।
ଯାଇଥାନ୍ତି ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଶିବ ସହୋଦର । ଅଷ୍ଟରେ ବଡରେ ଧ୍ୱଜା ଉଡେ
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବହୁ ସିଂହାସନେ ବସେ ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋସାଇଁ । ବଡ଼ର
ମୁଖାଗ୍ରେ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ଦଧାଳ । ଏବେଶ ଦେଖାଯାଉଥା ଭକ୍ତେ ବସନ୍ତେ
ଶୋଭନ୍ତି । ବର୍ଷନ ଉଦ୍ୟାନ ଘରେ ହଂସ ଝୁଲନ୍ତି । ଦାଢ଼ାନ୍ତି ସେ ଧନ
ଗୋପବାଳରେ ଚାହାନ୍ତି । ଚୌଦିଗେ ଦେଖ ଗୋପିନୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ମୁରଲୀ । ଯାଦବଙ୍କ ପ୍ରାଣ ସମ ହୋଏ ଛନ୍ଦ ଛନ୍ଦ । ଦେହ ଦାସୀ
ଜନେ ଶ୍ୟାମ ବଦନ ସନ ସନ । ଯେବେ ବନ୍ଧୁ ଲଗାଇ ଦେ
ଦେଖିଲେକ ବନେ । ଶ୍ରୀଶେ ତୁମ୍ଭ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୃଷ୍ଣରଙ୍କ ଦେଖେ ।
ଅଯୋଧ ମାଧବ ଦେଲବଦମ୍ଭେ ଶୁଣିଲେ । ନଗୁଣ ଶ୍ରବଣକଥା
ଦର୍ଶନ ହୋଇଲେ ॥ ଦୟନ୍ତେ ଭକ୍ତ ଯେବେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମାନ ।
ଦେହ ବସ୍ତ୍ର ନ ଭୂଷଣ ଦେନ୍ତି ସୁମାନ । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦରଶେ ଭୁବନ୍ଦେ
ଭୂମାଗ୍ର । ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଦେଖିଲେକ ଭକ୍ତ ସମ୍ମୁଖେ । ଦଶନ୍ତି ଏହୁ
ପଦେଶ ଭକ୍ତ ଲଭିଛନ୍ତି । ପ୍ରବେଶିଲେ ମାୟାଦ୍ୱାରେ ମାୟା ଦେଖାଇ ।
ଅଦ୍ଭୁତ ଯେବେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ଧରି ରହୁ । ଦ୍ୱାର ଭଏଁର ଅଛନ୍ତି
ଦେଖିଲେକ ଯୋଗ । ମାୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୋପିଙ୍କର ସୁଚନ୍ତି ଦାରଣ ।
ସେ ଉପରେ ବନ୍ଧୁରେ ଭୂପ ନାରାୟଣ । ଏଥୋଇ ସଖୀ କୃଷ୍ଣ
ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ମୂର୍ତ୍ତି । ତୃତୀ ବାସ ଭୂଷଣର ଭୂଷିତା ଅଛନ୍ତି । ତାହାରେ
ବନ୍ଧବରେ ଶୋଭୁଥିଲ ଭକ୍ତ । ନ ଯାଇଣ ଦୂରନ୍ତୁ ଯାଇଲା
ପଦ । ସେ ନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାଧବେ ଭଜନ ବର୍ଜନ । ତାଙ୍କେ ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀଧର ହୋଇ ମୁ ପ୍ରଣତ । ଶ୍ରୀ ମାୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭବେ ପୁଣ ଯୋଗ-
ଲୀଳ । ୪ ଶରି ଦରଶା ଗଜେ ଛନ୍ତି ଦମୁଘାତି ଶରେ ଦ୍ୱାରେ
ଭକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ । ତୁ ପୁଣି ସେ ଦ୍ୱାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦୂ
ମୁକୁମାର । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭକ୍ତ ହୋଇଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଭକ୍ତ

ଭାଳ • ଦେଖ ତୁମ୍ଭ ଭଜେ ଅଛୁ • ଶ୍ରଦ୍ଧା । ଭଜନେ ପାପକେ ବନ୍ଧୁ ଆଧର୍ମୀ ଦେଖିଲେ । ଜନ୍ମଜନ୍ମ ସ୍ତୁତି ଘୋର ଶଙ୍ଖ ଶଙ୍ଖ କରେ ॥ ଏବେ ଭବ ଭୟ ଛୁଞ୍ଚ ଅକର୍ମ ଖଣ୍ଡି । ଜଗତେ କଟେକ ସିଂହାସନେ ବସେ ଜଗ ॥ ପୂର୍ବେକ୍ତ ଭୂପେ କରେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ । ବ୍ରହ୍ମା ଶିବ ଦେବତାଗଣ କଲେ ବର୍ଣ୍ଣନ । ଜଗତ ଜନନୀ ଦେଖ ଦେହେ ମନୋହର । ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ମୂରତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେବନ୍ତି ସମ୍ମୁଖେ ॥ ଦର୍ଶନକର ଆତମା ପାତକେ ମୁକ୍ତି ନେ । ବହୁସବେ ଉଠି ସ୍ତୁତି କରେ ନାନ୍ଦୀମନେ । ସମାଜର ଦାସୀ ଦେଖ ସ୍ୱାମୀ ଭଜନ । ତୁମ୍ଭେ ଅଣାକାର ମୂର୍ତ୍ତି ଜଗତ ବନ୍ଦନ । ତୁମ୍ଭ ଭକ୍ତି ସର୍ବସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଜନମ । ସୃଷ୍ଟିମୂଳ ଜଳରୁ ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ॥ ତୁମ୍ଭେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଭାବ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶାଖାରେ ବସେ । ଅଶେଷ ଭୁବନ ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ ଜଗନ୍ନାଥ ॥ ଜାଗ୍ରତ ଜାଣ ଭବ ସ୍ତୁତି ଜାଣିବାକୁ କାହିଁ । ଶରଣ ପଶି ଉଦ୍ଧାର ଧର ସଞ୍ଚାରିତ୍ତୁ । ଦଶମ୍ଭ ମୁକୁଟ ଅନନ୍ତ ପଦ୍ମସଙ୍ଗେ ବନ୍ଦୁ । ପଞ୍ଚମୁଖେ ପଞ୍ଚାନନ ନ ପାରେ କହି । ମୁଁ ଦୀନ ବୁଦ୍ଧିର ତୁମ୍ଭେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ ମୂର୍ତ୍ତି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆପେ କରେ ପ୍ରଣାମ ମ ଭକ୍ତି ॥

—❀—

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଷ୍ଟକ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ତ ସ୍ତୁତି ମୂର୍ତ୍ତି ମୂରଲୀଧାରୀ । କୃଷ୍ଣ ରୂପକୁ ମୋହନ ଭଜ ଦେଖସି ଯେ । ବିଭୂଷ ଦ୍ୱାର । ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ଦେଖ ଅଛ ମାଧୋଇ ଯେ । ୧ । ସ୍ମରଣେକୁ ଅଷ୍ଟାଖ କଲେ ପ୍ରବୋଧ । ତୁମ୍ଭ ଅମ୍ଭ ଅନେକ ଜାଣୁଁ ଦେବ ହୋ । ଉତ୍ସବ ମୁଁଶି । ମୋତେ ଜନ୍ମଦେଖି ନିକେ ହୋଇଲ ତୁଷି ହୋ । ୨ । ତୁମ୍ଭ ଅମ୍ଭ ଛାମକେ ରହିଛୁ ଦୂରନ୍ତ । ତୁ ଭାବ ମୁଁ ପରମ ଅରୁଣା ତିନ୍ତି ହୋ । ଶ୍ରୀଙ୍କୁ କରେ ଜାଣନ୍ତି ଏମନ୍ତ ନ ଜାଣେ ମୂର୍ଖ ଦୁଖୀ । ୩ । ଏମନ୍ତ ଅବିଚାରେ ଉଚ ଉପାସ । ଭଜ ଭାବ ଉଦ୍ଧାର ଅପଣା ଦେଖ ହୋ । ଶିବନ ମ ହି । ତୁମ୍ଭ ଅର୍ଥ ହଜ ଛଡା କହନ୍ତି ହୋ । ୪ । ଏବେ ସୂର୍ଯ୍ୟ

ଶୁଣି ଏତେକ ବଚନ । ଦେଖିଲେ କୃଷ୍ଣ ମୁଖ ମୂରଲୀ ଯୁକ୍ତ ଯେ ।
ଭାଳ ପାଶରେ । ରହିଅଛନ୍ତି ନଟବର ବେଶରେ ଯେ । ୭ । ଭଙ୍ଗରେ
ଜାଣି ଶୁଣି ସଖୀଙ୍କି ଭଣ୍ଡ । ଦେଖ ଗୋ ପୂର୍ବପରି ସବୁ ଭଳିଲ ଗୋ ।
ମାୟା ଛୁଟିଲା । ମନ୍ଦସଖୀଙ୍କ ଭୁଲେ ମୁଦରା ଟେଳ ଗୋ । ଶୁଣିଣ୍ଡ
ଭଲପରେ ପଣ ଲଗିଲେ । ଲଦେବଦନେ ବୋଲନ୍ତି ଅଳନ୍ଦରେ ଟେ ।
ମୋର ମନରେ । ଛବ ପୂଛଡ ମଣ୍ଡ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ଯେ । ୬ । ତା ଶୁଣି
ଦ୍ରୁଷ୍ଣଳତ ସମୂଭ ଭଲେ । କୃଷ୍ଣବଳନ୍କୁ ଭଲେ ଅଙ୍କେଭ ଦେଲେ ଯେ ।
ଭଙ୍ଗୁ ଶ୍ରୀମଣ । ସଖୀଙ୍କ ମେଲେ ଗଳି ଚାପେ ଭଲନ୍ତି ଗୋ । ସୁବ-
ର୍ଣ୍ଣ ସାନ୍ଦଣ ଭଲଶ ହୋଇ । ନାନା କୁସୁମ ଭାଇନାଇ ସଜାଇ ଯେ ।
ସଖୀଙ୍କି ଭଣ୍ଡ । ଭଲେ ଶୁଭେ ମଣ୍ଡନ ଭିଯୋଗ ହୋଇ ଯେ । ୮ ।
ଯୋଗଙ୍କ ଗର୍ବ ଭରିଛନ୍ତି ମୋହନ । ଏବେ ଭଥାଏ ଭଲ ସୁଜ ଭି
ଗଣ ଗୋ । ଉପାୟ ଭଲ । କୃଷ୍ଣେ ଲଣିବା ଭକ୍ତିସ୍ୱରୂପ ଥିଲ ଗୋ ।
ଏମନ୍ତ ଭଣ୍ଡ ଅଷ୍ଟ ସଖୀଙ୍କ ମେଲେ । ଭିଯୋଗ କୃଷ୍ଣ ଶୁଣେ ସଜାଇ
ଦେଲେ ଯେ । ସେ ନବ ଯୋଗ । ବାଇଶ ବେଶେ ଭଲେ ଭୂଷଣ
ଯାଇଁ ଗୋ । ୯ । ଶୁଣ୍ଣ ଶ୍ରବଣ ନାଞ୍ଚ ଭେ ଯୋଗିବୋଲ । ଉଦଲ ପୁଷ୍ପ
ଏଦେପାଦ ଭେଲ ଯେ । ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ । ହୋଇ ନଭଲେ ଅଷ୍ଟସଖୀ
ଗ୍ରମଣ ଯେ । ୧୦ । ଭକ୍ତି ବେଶେ ଗ୍ରମଣ ପ୍ରକ୍ରୋଷ ଭଲେ । ସଖୀଙ୍କି
ଲୁଚି ଭଲ ଅସ୍ପିଲେ ଏଣେ ଗୋ । ଭାବନା- ପୂର୍ଣ୍ଣ । ହୋଇବ ଯେ
ବୋଲବେ ଗଣ ମୋହନ ଗୋ । ବେଶେ ନଧ ନନ୍ଦନ ସ୍ୱଷା
ଭାବନ୍ତି । ଭଥା ଅର୍ଦ୍ଧେ ଅହନ୍ତି ମନ ଦେଦେଏଭ ଯେ । ଭଲବା
ହୋଇ । ସଦେଭ ଭ ଟେ ବେଦେ ଫଙ୍କର ଭଣ୍ଡ ଯେ ॥

ଭୁଣଜରେ ରାଧା ମାଧବଙ୍କ ଲୀଳା ଭାଷ । ସଙ୍କେତ ସ୍ଥାନରେ ଭଣ୍ଡ
ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ । ଭାବ ଭାବ । ଭଲଭଭ ହେଲେ ପଦ୍ମାକ୍ଷି ॥
ବୁଲ ଶୁଲ ଦେଖି ଭଲ ଭଲଲିକ୍ ଭଲେ । ଭକୁଭ କୁସୁମ ଶଯ୍ୟା
ହୋଇଛି ଦେଖିଲେ । ରାଧା ନାହିଁ । ଭାଳିଲି ତୁରନ୍ତ ସୁଲକ୍ଷ

ଛନ୍ତି । ଭକ୍ତଙ୍କୁ ମୋ ଜନମ ଦେଇଛ ନିରୋଳି । ଲଜ୍ଜାଅଛି ଦନେ, ତେଣେ ପ୍ରକାଶଙ୍କ ଭଣ । ହ କହେ । କେଉଁ ଠାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତି ପାଇବ । ଏବେ ଭବ ମଧରେ ମୋ ଶଙ୍କ ନେବାକୁ । ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷ ଯୋଗଙ୍କୁ ତାରେ ଭୋଗ ସାଧ । ବୃଷ ଭାବୁ । ଯାଉଁ ଭକ୍ତି ଏହ ଦେଖି ନେଦେଃ । ୪ । ଜଦ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଭକ୍ତି ସାଧାଙ୍କ ସାଉଛୁ । ମୋତେ ପାଦେବ ବୋଲିଣ ଏଥର ଅଛିଛୁ ପ୍ରାଣ ଧନ । ତଦେ ପ୍ରାଣ ଭଣି ନ ଯୋଗାଇ ॥ ମୋ ଶରଦେ ଅଭ୍ରକେ ଭୋଗଇ ଶୁଦର ଭାଣୀ । ନଭୀର ଏ ଭକ୍ତି ରେ ଅବେଦ ବନ୍ଧୁପାଣୀ । ଇଦେ ଭାଣ । ଭକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇବେ ମୋହନ । ଶୁଣି କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ଶାନ୍ତି ଭକ୍ତି ଧଦେ କଷ୍ଟ । ଭ୍ରମଣ କଲେ ପାଇବାକୁ ଗୁରୁଦେଶି । ସେହି ବେଳେ । ଭକ୍ତି ଭବ କୃଷ୍ଣ ପଡ଼ି ଦେଲେ । ସଦେଉଦ ଭଣି ଦୋଲ ଭାଗର ବଦନ । ଇଦେ ଭକ୍ତ ମୁଖ ଭବ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ । ଭକ୍ତିଧନ୍ୟ । ଭକ୍ତ ନେଲେ ସେହୁ ଭକ୍ତଙ୍କୁ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୈଷ୍ଣବ ମାୟା ଅଦେନ ଭକ୍ତିଥିଲେ । ଭକ୍ତ ଯୋଗ ସାଧୁଭୁଷ ହୋଇ ପ୍ରକାଶିଲେ । ସବେ ଦେଖି । ପର ଶ୍ରୀଲେ ହୋଇଲେ ମୁକ୍ତି । ବୋଲେ ପଞ୍ଚଳ ମହାନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମଭ । ମଙ୍ଗଳ ମୋ ଭବ ଥାଉ ଏହି ରକ୍ଷା ମୋର । ଦୟାକର । ଦୋଷ ଦୋଷ ଥିଲେ କ୍ଷମା କର ॥

ବୃନ୍ଦାବନ ଭଉର ଭଦୋଷର ମଞ୍ଜୁବାସେ । ଅଲେଭ କୃଷ୍ଣରେ ଲୀଳା କଲନ୍ତି ଦେଶେ । ଦୁଇର ଜନମ ଭକ୍ତ ଗୋପିମାନ୍ତ ଦେବ । ଭଣର ନାଟ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନେଇଁ ଥାନ୍ତି ଦେଖ ॥ ନାନା ବେଶ ଭକ୍ତ [illegible] ଶ୍ରୀରାଧା ମାଧବ । ମନୋହରେ ପର୍ଦ୍ଦକରେ ଦୁଇ ପୂର୍ବଭାବ । [illegible] ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ । ତୁମ୍ଭ ଯୋଗୁ ଭଲଭଜ ହେଲ ହେ ମୋହନ । କେଉଁ ଅପରାଧକୁ ମୋତେ ଭଜ ପରିତ୍ରାଣ । ମୁଁ ଭବ ମୋଇନ୍ତି ଥାଏ [illegible] । [illegible] ତୁମ୍ଭ [illegible] ଭକ୍ତ ଥାନ୍ତି ସେବା । [illegible] ତୁମ୍ଭଙ୍କ ପୂଜା ଦେବଦେବା ।

ଅଷ୍ଟମ ସଖୀ ଯୁବତୀ ସହିତେ ଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ପରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହା-
ସତୀ ॥ ଏଥିରୁ ମନରେ ତୁମ୍ଭେ ଭଲ୍ଲ କର ଦୂର । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ତାର
ଗୋଷ୍ଠ ଅଛନ୍ତି ମୋହରେ । ଅଭିନ୍ନା ହୋଇ ରହିବ ଯାଉଣ ମନ୍ଦିରେ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଲ୍ଲା ଦେ[illegible] ଶ୍ରୀମ ବାଂଶାରେ । ଏତେ କହି ରାଧାଙ୍କୁ ଯେ
ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ । [illegible] ମିଳାଣି ଦେଇ ଗଲେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ।
ଅନ୍ତଃପୁରୀ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଲେ
ଆପଣା ନିବାସ ॥ ପ୍ରାତଃକାଳୁ ଉଠି କେବେ ଗୋବତ୍ସଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ସେହି ପ୍ରାତେ ପ୍ରାତୁ ଉଠି ଯଦୁକୁଳ ପତି । ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କର ସେ
ଜନ୍ମ ଥିଲୁ ମନ । ସାମ୍ନାଶିଲ ଅନେକେ ସେ ଦୃଷ୍ଟି ଭିଆଣନ । ସେ ଭକ-
ତଙ୍କ ପଦେ ରହୁ ମୋର ମତି ॥ ତୁଷର ଶଂକଟ ଯୋଗେ ଭାରି
ଦାପଇଥ ॥ ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଶ୍ରୀନନ୍ଦନେ ରହୁ ମୋର ମନ । କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରର
ମହାତ୍ମ୍ୟ ଅଟଇ ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନ ॥

ସମାପ୍ତ ।